

C.В. Леонов, канд. екон. наук, доц.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ

Глибокі перетворення економічного середовища викликали активний інтерес до інвестиційно-кредитних ресурсів економічного зростання і розвитку. Протягом останніх років істотно зрос інтерес до дослідження проблем формування і використання інвестиційного потенціалу, причому якщо раніше дана проблема вивчалася в основному на рівні країни, регіону (області), галузі народного господарства, то в останні роки всі частіше об'єктом дослідження виступає інвестиційний потенціал суб'єктів господарювання. Оскільки в підвищенні інвестиційної активності в країні істотну роль грає кредитно-банківська система, що мобілізує заощадження суспільства, формує і розподіляє інвестиційний капітал, то сьогодні особливий інтерес представляє дослідження інвестиційного потенціалу банківських установ.

На нашу думку, можна умовно виділити два напрямки в дослідженні даної економічної категорії. У рамках першого напрямку інвестиційний потенціал економічного суб'єкта розглядається як його здатність або можливість вкласти ресурси з метою одержання тієї або іншої економічної вигоди. У рамках другого напрямку основний акцент при оцінці інвестиційного потенціалу робиться на привабливості економічного суб'єкта для інвестора і його здатності стабільно розвиваючись приносити доход інвестору. Слід зазначити, що жоден з відзначених вище підходів не дозволяє вичерпно описати особливості і функціональність наповненість інвестиційного потенціалу банківських установ.

Поняття інвестиційного потенціалу банку можна розглянути через призму аналізу попиту на інвестиційні ресурси, що сформувався на ринку позичкового капіталу. Як відомо, можна виділити два види попиту: реальний (реальні потреби власників капіталу, наявна в даний момент потреба в інвести-

ційних ресурсах на ринку інвестування) і потенційний (попит на інвестиційні товари, що визначається купівельною спроможністю й обсягом потенційних інвестиційних потреб). На нашу думку, саме рівень потенційного попиту і формує інвестиційний потенціал: банки мають накопичений капітал (сукупність потенційних інвестиційних ресурсів), який потенційно можуть вкласти його в той або інший вид активів. Нереалізований потенційний попит на інвестиційні ресурси, що здатен і має можливість перетворитись в реальний інвестиційний попит, є визначальним чинником у процесі формування інвестиційного потенціалу банку.

Таким чином, при дослідженні інвестиційного потенціалу кожного конкретного банку на перший план виходить проблема визначення ступеня можливості вкладання ним коштів в активи тривалого використання та в цінні папери, який функціонально залежить від наявності або відсутності певних видів інвестиційних ресурсів банку та обмежений існуванням цілого ряду умов.

Інвестиційний потенціал банку, на нашу думку, повинен визначатися його кадровою складовою, обсягами його ресурсів, засобів виробництва, грошових нагромаджень, нематеріальних активів, що можуть бути інвестовані або бути основою реалізації інвестиційних операцій банку. При визначенні інвестиційного потенціалу банку слід враховувати не тільки задіяні елементи його ресурсної бази, а й ті, що знаходяться в резерві. При цьому слід зробити наголос на необхідності використання синергічного підходу при визначенні інвестиційного потенціалу банку, розуміння його як певним чином впорядкованої сукупності інвестиційних ресурсів, що дозволяє отримати при їх використанні додатковий ефект синергії. Ізольований розгляд інвестиційних ресурсів не дозволить банку використовувати їх у повну силу, а урахування їх взаємовпливу і взаємодії буде сприяти становленню і розвитку інвестиційного потенціалу. Крім того, величезне значення при оцінці можливостей використання інвестиційного потенціалу банківської установи має наявність у неї достатнього обсягу інформаційних ресурсів.